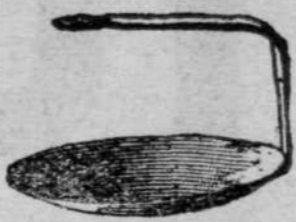

tega časa vsa smetana odloči. Ker se smetana pri tem načinu posnemanja pri zelo nizki toploti odločuje, naredi ona primeroma precej debelo plast od 6—8 centimetrov. Smetana je toraj zelo rahla in treba jo je z največjo pozornostjo posnemati. Za posnemanje rabi se posebna žlica posnemalka (pod. 23.)

Pod. 23.

Posnemanje mleka po Swarzovem načinu s pomočjo mrzle, tekoče vode: Pri tem posnemanju ravna se po vsem tako, kakor pri hlajenju z ledom. Toplota vode 11 stopinj ne sme prestopiti; najboljša je toplota 8 stopinj. Ta način izvrši se včasih tudi brez tekoče vode, kar je pa zelo zamudno in nepopolno.

Vode dobiva se iz vodnjakov in treba jo je dostikrat premenjati. Čas premenjave vode se seveda ravna po hitrosti hlajenja.

Swarzov način posnemanja mleka ima svoje dobre strani. Za osobe ni potrebno, da je tako izučeno, kot pri Gussander-ovem načinu, zunanja toplota nima skoraj nič vpliva, tudi nesnaga ni tako zelo škodljiva. Iz povedanega sledi velika gotovost, ki se jo pri takem ravnanju z mlekom zamore imeti. Največja napaka tega načina je velika poraba ledu. V goratih krajih, koder je dosti mrzle tekoče vode na razpolaganje, ima Swarzov način pred vsemi prednost. Tudi izdelki iz tako izdelane smetane so, bodi-si z ozirom na kakovost ali z ozirom na množico, boljši kot drugi.

14. Odločevanje smetane s pomočjo sredobežne (centrifugalne) sile.

Po raznih poskusih odločiti smetano od mleka s pomočjo sredobežne sile posrečilo se je še le leta 1877. tovarnarju Lefeldt-u izumiti stroj, s katerim je mogoče tako odločevanje praktično izvesti. Načelna misel takemu stroju je ta, da se v posodo, koja se navpično okoli svoje osi suče, sveže mleko vlije, ter posodo pusti potem hitro vrteti.

Vsled sredobežne sile loči se smetana od mleka. Med vrtenjem iznajde se od smetane ločeno mleko vsled svoje primerne, večje teže bliže obroda posodnega, ložja smetana pa bliže osi; po prenehanem vrtenju se smetana ne zmeša zopet z mlekom, ampak stopi na vrh, ter jo je mogoče posneti. V novejšem času napravilo se je več vrst tacih strojev in jih tudi tako izboljšalo, da uže takoj iz stroja posebej ven teče smetana in posneto mleko.

Največe prednosti tega načina, mleko posnemati, so te, da je mogoče mleko takoj po molži posneti, vsled česar so izdelki popolnem sladki, toraj še za vsako porabo, in da je mlekarstvo s takimi stroji neodvisno od toplote in letnega časa.

Na drugi strani pa prouzroči nakup tacega stroja velike stroške, tem več, ker je potrebna za vrtenje „centrifize“ ali „separatorja“, kakor se tak stroj za posnemanje mleka imenuje, parna sila.

Posnemanje mleka na imenovani način se spleča le v prav velikih mlekarijah, ker najmanjši tak stroj, koji v eni uri do 300 litrov mleka posname, uže stane 400 gold. (Dalje prih.)

C. kr. kmetijska družba kranjska.

Občni zbor podružnice v Novem mestu dné 5. aprila 1884.

Predsednik podružnice gosp. dr. A. Poznik otvori zborovanje s pozdravom došlim gg. udom ter poroča o delovanju podružnice sledeče:

Ob času potovanja Nj. Velič. cesarja po Kranjskem imel je podružnični predsednik avdijenco pri g. ministru za poljedelstvo, katerega je prosil, da se na Dolenjskem kmetijska šola ustanovi. Gosp. minister je obljubil prošnjo podpirati.

Pri občnem zboru c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani dné 30. januarija t. l. bila je podružnica mnogobrojno zastopana. Podružnica se pritožuje, da centralni odbor program občnega zbora tako uredi, da nasveti podružnic pridejo še le tako pozno na vrsto, ko je navadno zbor uže nesklepčen. *)

Poročilo predsedništva se na znanje vzame.

Poročilo in računi podružničnega blagajnika izročé se pregledovalnemu odseku.

Predsednik predlaga, da se g. državnemu poslancu grofu Margheri-ju hvala izreče za njihov trud, Dolenjem železnico pridobiti. Predlog se enoglasno sprejme ter g. predsedniku naloži naloga, zahvalo podružnice pismeno izraziti.

Predsednika namestnik g. Ogulin predloži program krške pokrajinske razstave, ter predlaga, da se podružnica te razstave mnogobrojno udeleži. Predlog se sprejme.

Pri volitvi novega odbora bili so sledeči izvoljeni:

Predsednikom g. dr. Albin Poznik,
namestnikom predsednika g. Anton Ogulin,
tajnikom g. profesor Derganc,
namestnikom tajnika g. Aurel Meinhold,
denarničarjem g. Val. Oblak,
odbornikom gg. G. Clarici, J. Mehora, Fr. Kastelic star.

Občni zbor sklene razdelitev od deželne vlade podarjenih 3000 vrbinih sadik g. predsedniku prepustiti.

Zbor naroči gospodu predsedniku potrebno ukreniti, da se prične z ustanovo hranilnice na Dolenjskem.

Anton Ogulin,
zapisnikar.

Dr. Albin Poznik,
predsednik.

Sadimo sadno drevje pravilno na stalno mesto!

Spisal M. Rant.

(Dalje.)

Kdor si hoče z vspehom nov sadni vrt prirediti in nasaditi, skrbeti mu je pred vsem za to, da se previdi z drevesci onih sadnih vrst, katerim dotični kraj, lega, ozračje in lastnosti zemlje ugajajo in godé. O svojstvih drevja posameznih sadnih plemen in vrst v povedanem obziru govoril je moj zadnji dopis ob kratkem vse najpotrebnejše do domačih sadjerejev; toraj tega še enkrat ne ponavljam.

Ob tako važnem momentu stori domači sadjerejec samouk prav dobro, da pred začetjem svoje namere, ako je le mogoče, kakega skušenega in praktičnega sadjerejca za svet popraša, kako in kaj mu je storiti. — Na ta način prihrani si dostikrat obilnih in občutnih gmotnih stroškov, mnogo trudapolnega dela, in kar je čez vse vredno, izogne se onim neplodnim sitnostim in nezgodam, katere bile so le deloma uže v mojem zadnjem dopisu omenjene; on ne bode zavoljo nevspehov vsega veselja do prekornostne sadjereje popolno za vselej zgubil, nego taisto bode se mu po dobro rentovanem trudu njegovem od leta do leta za

*) § 19. družbenih pravil določí vrsto obravnav občnega zbora. Vred.